

ISPITNA PITANJA IZ TEORIJE CENA NA USMENOM:

1. Konstruisanje modela, principi optimizacije i ravnoteže, komparativna statika
2. Tržište stanova: poređenje načina alokacije stanova (konkurentsko tržište, diskriminatorski monopolista, obični monopolista, kontrola zakupnine)
3. Budžetski skup: svojstva, dejstvo poreza, subvencija i racionisanja
4. Složeno dobro, svojstva budžetskog skupa, merilo vrednosti
5. Primer: Program kupona za hranu (poređenje *ad valorem* i paušalne subvencije)
6. Objekti izbora potrošača (potrošačke korpe), relacije preferencija, pretpostavke o preferencijama potrošača
7. Grafičko predstavljanje preferencija (krive indiferentnosti i njihove karakteristike). Primeri preferencija: komplementarna dobra, savršeni supstituti, neželjena, neutralna i nedeljiva dobra. Primer zasićenja
8. Normalne preferencije, granična stopa supstitucije, druga objašnjenja GSS, ponašanje GSS
9. Korisnost – kardinalna i ordinalna; pozitivna monotona transformacija; konstruisanje i primeri funkcija korisnosti (Kob-Daglasova, kvazilinearna, savršeni supstituti, savršeni komplementi)
10. Granična korisnost i granična stopa supstitucije. Primer Kob-Daglasovih preferencija
11. Optimalan izbor potrošača i potrošačeva tražnja: savršeni komplementi, savršeni supstituti, neutralna i neželjena dobra, nedeljiva dobra, konkavne preferencije, Kob-Daglasove preferencije
12. Optimalni izbor potrošača u slučaju Kob-Daglasovih preferencija primenom Lagranžovog metoda.
13. Ocenjivanje funkcija korisnosti, implikacije uslova GSS i izbor poreza (porez na dohodak nasuprot količinskom porezu)
14. Dohodno-potrošna kriva i Engelova kriva: normalna i inferiorna dobra, savršeni supstituti, savršeni komplementi, Kob-Daglasove, homotetičke i kvazilinearne preferencije
15. Cenovno-potrošna kriva i kriva tražnje: obična i Gifenova dobra, savršeni supstituti i savršeni komplementi
16. Optimalni izbor, kriva tražnje i rezervaciona cena: primer nedeljivog dobra i kvazilinearne funkcije korisnosti. Optimalni izbor potrošača u slučaju kvazilinearnih preferencija primenom Lagranžovog metoda.
17. Inverzna funkcija tražnje: pojam, veza sa ravnotežom potrošača i zaključci koji odatle proizilaze
18. Pojam i princip otkrivene preferencije, rekonstrukcija preferencija
19. Slabi i jaki aksiom otkrivene preferencije. Indeksni brojevi
20. Primer: Indeksiranje isplata socijalne zaštite
21. Jednačina Sluckog – razdvajanje efekta supstitucije i dohodnog efekta, dokaz negativnosti efekta supstitucije

22. Izvođenje i analiza jednačine Sluckog u terminima stopa promene, zakon tražnje, primeri dohodnog efekta i efekta supstitucije (savršeni supstituti, savršeni komplementi i kvazilinearne preferencije)
23. Hiksov efekat supstitucije: kompenzirana kriva tražnje i dokaz negativnosti efekta supstitucije
24. Početno raspoloživa sredstva potrošača (neto i bruto tražnja): promena početno raspoloživih sredstava, promene cena. Cenovno-potrošne krive i krive tražnje
25. Ponovo o Jednačini Sluckog, upotreba Jednačine Sluckog
26. Ponuda rada: formiranje budžetskog ograničenja, ravnotežna ponuda rada potrošača
27. Komparativna statika funkcija ponude rada. Primer: Prekovremeni rad i ponuda rada
28. Potrošačev višak (bruto i neto), tražnja za nedeljivim dobrom, izvođenje korisnosti iz tražnje, druga tumačenja potrošačevog viška, slučaj više potrošača, kvazilinearna korisnost, tumačenje promene potrošačevog viška
29. Kompenzujuća i ekvivalentna varijacija. Primer za kvazilinearne preferencije
30. Proizvođačev višak. Analiza troškova i koristi, racionisanje
31. Tržišna tražnja, inverzna funkcija tražnje, primer sabiranja „linearnih“ krivih tražnje, nedeljiva dobra
32. Cenovna elastičnost, primer linearne krive tražnje, elastičnost i tražnja, dohodna elastičnost
33. Cenovna elastičnost tražnje i prihod, krive graničnog prihoda, funkcija tražnje sa konstantnom elastičnošću
34. Ravnoteža ponude i tražnje na parcijalnom tržištu, ravnoteža sa linearnim krivama tražnje, komparativna statika
35. Dejstvo poreza na tržišnu ravnotežu, primer sa linearnom tražnjom i ponudom, prebacivanje poreza i gubitak blagostanja usled poreza
36. Tržišna ravnoteža i Paretova efikasnost. Primer: Čekanje u redu
37. Proizvodni činioci, opis tehnoloških ograničenja i primeri tehnologije
38. Svojstva tehnologije, granični proizvod, opadajući granični proizvod, Stopa tehničke supstitucije (STS), opadajuća STS
39. Proizvodna funkcija u dugom roku, prinosi na obim
40. Maksimiziranje profita na kratak rok (izoprofitne linije), komparativna statika
41. Inverzne funkcije tražnje za faktorima u konkurentskim uslovima
42. Maksimiziranje profita na dugi rok, prinosi na obim i značaj nultih profita
43. Otkrivena profitabilnost
44. Dugoročna funkcija ponude preduzeća na osnovu Kob-Daglasove proizvodne funkcije
45. Minimiziranje troškova za dati nivo proizvodnje i uslovne tražnje za faktorima
46. Otkriveno minimiziranje troškova

47. Prinos na obim i funkcija prosečnog troška. Dugoročni i kratkoročni troškovi, fiksni i kvazi-fiksni troškovi, nepovratni troškovi
48. Troškovne krive u kratkom roku: prosečni troškovi i granični troškovi, odnos graničnih i varijabilnih troškova. Primer: Krive graničnog troška za dva postrojenja
49. Funkcije dugoročnih troškova
50. Ponuda konkurentskog preduzeća (potreban i dovoljan uslov): tržišno okruženje, čista konkurencija, odluka o ponudi konkurentskog preduzeća i dva izuzetka, inverzna funkcija ponude
51. Profit i proizvođačev višak
52. Dugoročna kriva ponude preduzeća. Slučaj konstantnih prosečnih troškova
53. Ponuda grane u kratkom i dugom roku, izvođenje dugoročne krive ponude sa slobodnim ulaskom u granu i dejstvo poreza u kratkom i dugom roku
54. Fiksni faktori i ekonomska renta, ekonomska renta, renta i cene, politika rente. Primer: Dozvole za taksi vozila u Njujorku
55. Energetska politika: dvostepeno utvrđivanje cene nafte, kontrola cena, program davanja ovlašćenja
56. Monopol: maksimiziranje profita, uslovi prvog i drugog reda, linearna kriva tražnje i monopol
57. Monopolsko određivanje cene u slučaju tražnje sa konstantnom elastičnošću
58. Uticaj paušalnog i količinskog poreza na ravnotežu monopoliste
59. Neefikasnost monopola, čist gubitak blagostanja usled monopola. Primeri: Optimalno trajanje patenta i šume patenata
60. Prirodni monopol. Minimalno efikasan obim proizvodnje
61. Prvostepena i drugostepena diskriminacija cena. Primer: Prvostepena diskriminacija cena u praksi. Primer: Diskriminacija cena avionskih karata
62. Trećestepena diskriminacija cena: maksimizacija profita monopoliste, uslovi za ravnotežu, veza između ravnotežnih cena i cenovnih elastičnosti. Primer: Diskriminacija cena akademskih časopisa
63. Trećestepena diskriminacija cena u slučaju linearnih funkcija tražnje
64. Prodaja u paketima i dvodelne tarife (dilema Diznilenda)
65. Monopolistička konkurencija
66. Lokacioni model diferenciranja proizvoda
67. Tržišta faktora - monopol na tržištu proizvoda
68. Monopson
69. Primer: Efekat minimalne nadnice na konkurentskom tržištu i kod monopsona
70. Uzvodni i nizvodni monopol
71. Oligopol: izbor strategije. Funkcije reakcije i izoprofitne linije kod duopola
72. Štakerbergov duopol (količinsko liderstvo)

73. Ravnoteža Štackelbergovog duopola u slučaju linearne funkcije tražnje i nultih troškova
74. Cenovno liderstvo
75. Ravnoteža Kurnoovog duopola u slučaju linearne funkcije tražnje i nultih troškova
76. Simultano određivanje ravnoteže kod Kurnoovog duopola na osnovu očekivanog obima proizvodnje
77. Kurnoov duopol – prilagođavanje ravnoteži (uspostavljanje stabilne ravnoteže). Bertranova konkurencija (simultano određivanje cene)
78. Kurnoova konkurencija: duopol i slučaj više preduzeća
79. Uslovi za ravnotežu duopolista koji sklapaju međusobni sporazum (kartel), slučaj linearne funkcije tražnje i nultih troškova, ravnoteža kartela putem izoprofitnih linija
80. Strategija kažnjavanja članova kartela koji se ne pridržavaju dogovora. Primeri: Podudaranje cena i konkurencija, dobrovoljno ograničenje izvoza.
81. Opšta ravnoteža (slučaj čiste razmene): Edžvortov dijagram u potrošnji, razmena i Paretove efikasne alokacije
82. Opšta ravnoteža (slučaj čiste razmene): tržišna razmena, uspostavljanje ravnoteže u Edžvortovom dijagramu, uloga aukcionara u uspostavljanju ravnoteže
83. Neto tražnja, zbirni višak tražnje dva potrošača i Valrasov zakon (izvođenje i analiza). Relativne cene i postojanje ravnoteže
84. Relativne cene i algebarski primer ravnoteže dva potrošača sa Kob-Daglasovim preferencijama
85. Ravnoteža i efikasnost: Prva teorema ekonomike blagostanja i njene implikacije. Algebra efikasnosti
86. Primer: Monopol u Edžvortovom dijagramu (obični i savršeno diskriminišući monopolista)
87. Efikasnost i ravnoteža: Druga teorema ekonomike blagostanja i njene implikacije (distributivna i alokativna funkcija cena)
88. Opšta ravnoteža (slučaj čiste razmene): maksimizacija korisnosti jednog potrošača uz dati nivo korisnosti drugog i date ukupno raspoložive količine dobara (primena Lagranžovog postupka)